

تولید ملی - افتخار ملی

خانه صنعت، معدن و تجارت ایران
دیگل و صنایع داری

پیوست: دارد

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۵/۰۹

شماره: ۸۳۵۱-۳۵۲۴۱

همکاران گرامی

دیگران محترم خانه‌های صنعت، معدن و تجارت استان‌ها

با سلام و احترام؛

ضمن آرزوی سلامتی و توفیق روزافزون، به پیوست موارد ذیل جهت استحضار، بهره برداری و اطلاع رسانی به حضورتان تقدیم می‌گردد.

۱- گزارش‌های اقتصادی جمهوری فامبیا

۲- دیدگاه شماره (۱۰۴۴) تحت عنوان "الگوی تحول ساختاری نظام توزیع هندوستان"

با تجدید احترام

سید محمد رضا مرتضوی

صریح

بائز در سایت خانه‌های امیر

هزار دلار (هزار و دویست و پانز هزار دلار)

کسر

۱۴۰۲/۰۵/۰۹

خانه صنعت، معدن و تجارت آذربایجان شرقی
ورود به دیگران خانه (۱۴۰۲/۰۵/۰۹)
شماره: ۱۴۰۲/۰۵/۰۹
تاریخ: ۱۴۰۲/۰۵/۰۹

شماره: ۹۲۱/۱۶۸۸۹۴۵
تاریخ: ۱۴۰۲/۰۵/۰۸
زمان: ۷:۲۶:۲۵
پیوست: دارد

جمهوری اسلامی ایران
وزارت امور خارجه

۲۱۲۴۰۲۰

بسمه تعالیٰ

جناب آقای شافعی

مدیر کل محترم بین الملل مجلس شورای اسلامی

جناب آقای نادری

معاون محترم رئیس امور سیاست خارجی و بین الملل معاونت امور سیاسی دفتر رئیس جمهور

جناب آقای قنادزاده

معاون محترم ارتقاء کسب و کارهای بین المللی سازمان توسعه تجارت ایران

جناب آقای پاکباطن

مدیر کل محترم دفتر روابط اقتصادی خارجی سازمان سرمایه گذاری و کمک های اقتصادی و فنی ایران

موضوع: گزارش های اقتصادی جمهوری نامیبیا

با سلام:

احتراماً؛ به پیوست گزارش های واصله از سفارت جمهوری اسلامی ایران در ویندهوک، تحت عنوان "حوزه صنعت و معدن نامیبیا" و "افزایش صادرات نامیبیا" جهت ملاحظه و بهره برداری مقتضی ارسال می گردد.

ولی الله محمدی نصر آبادی
دستیار وزیر و مدیر کل آفریقا

رونوشت:

- سرکار خانم اسدی سرپرست محترم معاونت امور بین الملل اثاق بازرگانی، صنایع، معدن و کشاورزی ایران
- جناب آقای بهرامن رئیس محترم انجمن خانه معدن ایران
- جناب آقای سهل آبادی رئیس محترم هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت ایران

مرسید مهندسی و فنی بازگشایی

بسم تعالیٰ

وزارت صنعت، معدن و تجارت

موسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی

"مهار تورم و رشد تولید"

موسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی

سرپرست

جناب آقای سلاح ورزی - رئیس محترم اتاق بازرگانی، صنایع، معدن و کشاورزی ایران

جناب آقای نجفی عرب - رئیس محترم اتاق بازرگانی، صنایع، معدن و کشاورزی تهران

جناب آقای قاسمی - رئیس محترم مرکز پژوهش های اتاق بازرگانی، صنایع، معدن و کشاورزی ایران

جناب آقای خلیلی عراقی - رئیس محترم هیات مدیره انجمن مدیران صنایع

جناب آقای سهل آبادی - رئیس محترم خانه صنعت، معدن و تجارت ایران

جناب آقای مرتضوی - دبیر کل محترم خانه صنعت، معدن و تجارت ایران

جناب آقای غزنوی - دبیر کل محترم مجمع کارآفرینان ایران

جناب آقای عرب مازار - رئیس محترم هیات مدیره انجمن علوم سیستم های ایران

جناب آقای بهرامن - رئیس محترم هیات مدیره خانه معدن ایران

با سلام و احترام؛ با هدف انعکاس تحلیل ها و نظرات این موسسه، دیدگاه شماره (۱۰۲۴) تحت عنوان "الگوی تحول

ساختاری نظام توزیع هندستان" جهت استحضار تقدیم می گردد.

احمد تشکینی

رونوشت:

- دفتر حوزه ریاست؛
- معاونت پژوهشی؛
- دبیرخانه.

«نامه های صادره بدون مهر بر جسته اتماسیون اداری فاقد اعتبار می باشد»

تهران، خیابان کارگر شمالی، بالاتر از بلوار کشاورز، ساختمان شماره ۱۲۰۴، تلفن: ۸۰-۶۶۴۲۲۷۸، فاکس: ۶۶۹۲۹۶۳۴، صندوق پستی: ۱۴۱۸۵
پست الکترونیکی: info@itsr.ir، نشانی سایت: www.itsr.ir

گزارش اقتصادی

- صادرات نامیبیا طی پنج ماه به 43 میلیارد دلار افزایش یافت

طی پنج ماه اول سال 2023 میلادی، نامیبیا افزایش قابل توجهی در صادرات تجربه کرد و به ارزش چشمگیر 43 میلیارد دلار نامیبیا رسید. این رقم بیش از 3.36 میلیارد دلار نامیبیا در مدت مشابه سال قبل است. بر اساس جدیدترین اطلاعات منتشر شده توسط آژانس آمار نامیبیا، الماس، ماهی و اورانیوم همچنان نقش حیاتی در درآمدهای صادراتی این کشور ایفا می کنند؛ اورانیوم به عنوان کالای اصلی صادراتی ظاهر شد و 21.5 درصد از کل صادرات را در ماه می به خود اختصاص داد. الماس با 21.1 درصد از کل صادرات نامیبیا، جایگاه دوم را در فهرست برترین صادرات به خود اختصاص داد. بخش قابل توجهی از صادرات الماس را صادرات داخلی (15.7 درصد) و صادرات مجدد (5.4 درصد) تشکیل می دهد. ارزش صادرات الماس 296 میلیون دلار نامیبیا افزایش یافت.

صنعت شیلات و صادرات آبزیان از جمله ماهی، یکی دیگر از اجزای مهم سبد صادراتی نامیبیا، جایگاه سوم را به خود اختصاص داد و 12 درصد در کل درآمد این کشور سهم داشت. اکثر صادرات ماهی (11.9٪) داخلی بوده و کشورهای اسپانیا، زامبیا و جمهوری دموکراتیک کنگو به عنوان دریافت کنندگان اصلی ماهی نامیبیا ظاهر شدند. صادرات اورانیوم و الماس نامیبیا هر کدام 2 میلیارد دلار نامیبیا ارزش داشتند. اورانیوم مازاد تجاری به ارزش 2 میلیارد نامیبیا به ثبت رساند، در حالی که الماس مازاد تجاری 1.7 میلیارد دلار را به همراه داشت. این کشور با صادرات ماهی به ارزش 1.1 میلیارد دلار نامیبیا و تنها 11 میلیون دلار واردات در ماه مورد نظر، همچنان صادرکننده خالص ماهی است.

اتحادیه گمرکی کشورهای جنوب آفریقایی - معروف به ساکو (SACU) - به ویژه کشورهای محصور در خشکی به عنوان مقصد اصلی کالاهای نامیبیا در طول دوره مورد نظر ظاهر شد و سهم قابل توجهی معادل 36.8 درصد از کل صادرات این کشور را به خود اختصاص داد. پس از ساکو، سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD) و بربادیل، روسیه، هند و چین (کشورهای بریکس) به ترتیب با 26.4 درصد و 18.3 درصد از کل صادرات نامیبیا جایگاه های دوم و سوم را به خود اختصاص دادند. عمدتاً صادرات به ساکو متشكل از الماس، طلای و روغن های صنعتی است، در حالی که صادرات اورانیوم، ماهی و مس به مقصد کشورهای عضو سازمان توسعه و همکاری اقتصادی بود. به گفته آژانس آمار نامیبیا، سبد صادراتی به کشورهای بریکس عمدتاً از اورانیوم و سنگ معدن تشکیل شده است.

اتحادیه اروپا (EU) با 15.7 درصد از کل صادرات نامیبیا، چهارمین جایگاه را در این فهرست به دست آورد، در حالی که جامعه توسعه آفریقای جنوبی (SADC) به استثنای Sacu با 13.4 درصد از کل صادرات، جایگاه پنجم را به خود اختصاص داد.

ضمنا، بخش واردات همچنان بر چشم‌انداز تجاری نامیبیا تسلط دارد و مجموع تجارت در پنج ماه اول به 52.7 میلیارد دلار نامیبیا رسیده است. این رقم نسبت به مدت مشابه سال قبل 440 میلیون دلار نامیبیا افزایش داشته است. طی ماه می سال 2023 میلادی، این کشور کسری تجاری بالغ بر 2.8 میلیارد دلار نامیبیا را ثبت کرد که نشان دهنده افزایش تراز تجاری در مقایسه با کسری 1.3 میلیارد دلاری ماه قبل است. اگرچه کسری تجاری در ماه می سال 2023 میلادی در مقایسه با کسری 5.2 میلیارد دلاری ثبت شده در ماه می سال 2022 میلادی بهبود نشان داد، اما نامیبیا بین ماه می سال 2022 میلادی و ماه می سال 2023 میلادی مازاد تجاری نداشت. در عوض، کسری تجاری به طور متوسط به 2.4 میلیارد دلار رسید که بر چالش‌های کشور در ایجاد تعادل بین واردات و صادرات خود مواجه است، تأکید می‌گردد. طی ماه مورد نظر، صورتحساب صادرات شاهد افزایش قابل توجه 22.4 درصدی از 7.6 میلیارد دلار نامیبیا ثبت شده در ماه آوریل سال 2023 میلادی بود. علاوه بر این، در مقایسه با ماه می سال 2022 میلادی، صادرات 45.3 درصد افزایش یافت و از 6.4 میلیارد دلار نامیبیا به 9.3 میلیارد دلار نامیبیا در ماه می سال 2023 میلادی رسید. بر عکس، واردات در ماه می سال 2023 میلادی به 2.1 میلیارد دلار نامیبیا رسید که نشان دهنده افزایش ماهانه قابل توجه 35.8 درصدی و رشد 4 درصدی نسبت به سال قبل است.

ملاحظات:

- منابع اصلی در آمدی کشور نامیبیا عبارتند از معادن، صنعت شیلات و صدور انواع آبزیان، صنعت گردشگری و در آمدهای مالیاتی بر واردات می‌باشد.
- شیوع ویروس کرونا در منطقه و جهان و از جمله در این کشور، اقتصاد نامیبیا را بشدت آسیب پذیر نمود و بیشتر در درآمدهای گردشگری جلوه گر بوده است که با کنترل ویروس کوید-19 بتدريج اقتصاد کشور نامیبیا رو به بهبودی قرار گرفته است.
- با توجه به موقعیت جغرافیایی این کشور، وجود سواحل طولانی در اقیانوس در سراسر غرب و جنوب غربی در این کشور معادن بسیار غنی و وجود انواع معادن بویژه الماس، اورانیوم، طلا، مس و ..... و جمعیت کم این کشور آینده مطلوبی در انتظار اقتصاد نامیبیا متصور است.

تهریه کننده: حسین حسن

گزارش کوتاه از حوزه صنعت و معدن نامیبیا

- تصمیم اخیر هیئت دولت نامیبیا جهت جلوگیری هر چه بیشتر از خام فروشی مواد معدنی هیئت دولت نامیبیا تصمیم گرفته است که صادرات مواد معدنی مهم این کشور را به صورت خام و بمنظور تلاش برای ایجاد مشاغل محلی بیشتر و سودآوری بیشتر ممنوع کند. این درخواست هفته گذشته توسط وزارت معادن و انرژی ارائه شد تا در مورد اقلامی مانند فلزات لیتیوم (خرد شده فرآوری نشده)، گرافیت، کبات، منگنز و عناصر خاکی کمیاب اعمال گردد.

با این وجود، هیئت دولت در هشتمین جلسه تصمیم گیری خود در مورخ 6 ماه جون سال 2023 میلادی تصویب کرد که ممکن است مقادیر کمتری از این مواد معدنی به دستور این وزارتخانه بصورت خام صادر شود. عدم ارزش افزوده مورد انتظار همچنان یک چالش برای نامیبیا است، جایی که اکثر منابع طبیعی آن هنوز به صورت خام یا با حداقل فرآوری صادر می شود. به گفته کارشناسان ذیربط در این کشور صادرات مواد خام معدنی، همچنان به ایجاد مشاغل ارزشمند در سایر کشورها ادامه می دهد ولی نامیبیا از آن بی بهره است. با این حال، نامیبیا پیشنهادهایی برای کمک به ایجاد یک بخش استخراج مواد معدنی در بحبوحه رقابت جهانی فزاینده نباید مواد معدنی خاکی کمیاب، که توسط صنعت خودروهای الکتریکی در حال گسترش (EV) هدایت می شود، دریافت کرده است.

اتحادیه اروپا (EU) اخیراً تمایل خود را برای حمایت از نامیبیا در توسعه بیشتر مراحل صنعت داخلی معدن اعم استخراج، پالایش و بازیافت مواد خام تأیید کرده است در این راستا عنوان شده است. هدف اتحادیه اروپا تضمین توسعه تامین امن و پایدار مواد خام حیاتی، مواد تصفیه شده و هیدرورژن تجدیدپذیر برای حمایت از نامیبیا و تحول سبز و دیجیتال اتحادیه اروپا است. تحلیلگران معدن بر این باورند که تولید لیتیوم آفریقا در این دهه به سرعت از 40000 تن در سال جاری به 497000 تن در سال 2030 افزایش خواهد یافت. قیمت لیتیوم در سال گذشته بیش از دو برابر شد، زیرا تقاضا از سوی صنعت خودروهای برقی از عرضه پیشی گرفت.

گزینه های کوتاه تا میان مدت برای بهره مندی از مواد معدنی و ایجاد مواد اولیه برای تولید یا محصولات نهایی تا کنون شناسایی شده اند، شامل الماس، مس، روی، مواد معدنی صنعتی (خاک رس، سنگ ابعادی، سنگ آهک) و مواد معدنی باتری (لیتیوم و گرافیت) می باشد.

ملاحظه:

- بخش معدن حدود 11 درصد از تولید ناخالص داخلی نامیبیا را تشکیل می دهد که بیش از 50 درصد از درآمد خارجی را تأمین می کند.

دیدگاه

شماره: ۱۰۴۴

تاریخ: ۱۴۰۲/۵/۹

موضوع: الگوی تحول ساختاری نظام توزیع هندوستان
تئیه و تنظیم: دکتر افسانه شفیعی
توضیح اجمالی:

تحول نظام ساختاری هندوستان پس از اصلاحات اقتصادی از سال ۱۹۹۱ به وقوع پیوست که مهم‌ترین رویکردهای آن استفاده از یک نظام سه سطحی توزیع با تأکید بر شبکه ابزارهای توزیعی، توسعه بخش مردم با تأکید بر جذب سرمایه‌گذاری خارجی توأم با اعمال برخی محدودیت‌ها در مسیر توسعه بخش مردم با هدف حفاظت از بخش سنتی، توانمندسازی و تشویق واحدهای سنتی برای پیوستن به بخش سازمان‌یافته و ضابطه‌مندکردن فعالیت واحدهای بسیار سنتی (دستفروش‌ها و دوره‌گردان) بوده است. در جدول ۱ الگوی تحول نظام توزیع هندوستان شامل وضعیت قبل از دهه ۱۹۹۰، رویکرد سیاستی اتخاذ شده و وضعیت کنونی آرایه شده است.

جدول ۱: الگوی تحول نظام توزیع هندوستان

وضعیت کنونی (توسعه نسبی ساختار مردم و سازمان یافته)	رویکرد سیاستی	وضعیت تا قبل از ۱۹۹۰ (ساختار سنتی و سازمان یافته)
<ul style="list-style-type: none"> افزایش شفایتی قیمت و کاهش رانت حدف واسطه‌ها از بازار کاهش قیمت محصولات 		<ul style="list-style-type: none"> منع معامله مستقیم اشخاص حقیقی و حقوقی بدون مجوز با کشاورزان ازام فروش محصولات غذایی و کشاورزی در بازارها بر اساس مکانیزم حرایق
<ul style="list-style-type: none"> کاهش قابل توجه هزینه‌های لجستیک و جابجایی کالا؛ افزایش رقابت‌پذیری بین واحدهای توزیعی در لایه اول نظام توزیع؛ استفاده از شرکت‌های C&C در لایه عمده‌ترین مدرن؛ کاهش نیت نهایی محصولات در لایه خرد فروشی. 		<ul style="list-style-type: none"> قیمت‌های نهایی بالای محصولات کشاورزی غله و سلطنهای و توزیع کنندگان مبتنی بر زنجیره توزیع محصولات کشاورزی
<ul style="list-style-type: none"> افزایش تعداد واحدهای سازمان یافته 		<ul style="list-style-type: none"> بهره‌گیری از یک نظام سه لایه‌ای توزیع: استفاده از شبکه ابزارهای توزیعی در لایه اول نظام توزیع؛ استفاده از شرکت‌های C&C در لایه عمده‌ترین مدرن؛ بهره‌گیری از فروشگاه‌های بزرگ، زنجیره‌ای، تخفیضی در لایه خرد فروشی.
		<ul style="list-style-type: none"> مکانیزم‌های تشویقی (افزایش تعداد ساعات کار واحد در صورت اخذ مجوز؛ اجازه ساعات کار به مرائب پیشتر در صورت اتصال واحد به فرآجایزه؛ توسعه خوش‌ها و قطب‌های خرد فروشی از طریق توانمندسازی و سیاست‌های حمایتی (اختیاری، بازاریابی، تأمین کالا و...)؛
		<ul style="list-style-type: none"> بسه رسیمیت شناختن قانونی حق معاشر ضایعه‌مند دستفروش‌ها و دوره‌گردان که در طبقات فرودمت فرار داشتند آنار تراحمی توزیع معاشر دستفروش‌ها و دوره گردان برای عاملان توزیع و مردم قدمان مکان‌های مشخص برای تجمع این اشخاص
		<ul style="list-style-type: none"> مدیریت نحوه معاش طبقات فرودمت بشدت متغیر در نظام توزیع با حداقل آسیب اقتصادی اجتماعی برای عاملان توزیع و مردم
		<ul style="list-style-type: none"> تأمین کالاهای اساسی وارداتی با تأکید بر انجام واردات کالاهای اساسی توسعه شرکت بازرگانی ملی هندوستان با تأکید بر خرید داخلی وارداتی پخش غیردولتی و خرد آن توسط شرکت بازرگانی ملی هندوستان
		<ul style="list-style-type: none"> استفاده هدفمند از طریق سرمایه‌گذاری خارجی برای توسعه نظام توزیع؛
		<ul style="list-style-type: none"> افزایش سهم سرمایه‌گذاری خارجی در نظام توزیع

وضعیت از طریق سرمایه‌گذاری خارجی برای توسعه نظام توزیع:
 سرمایه‌گذاران خارجی جهت کاهش آثار سوء‌عالیت آنها بر بخش مستقیم پایین سرمایه‌گذاری خارجی در نظام توزیع

دیدگاه

نکات کلیدی:

نحوه حل مسأله و اعمال سیاستهای ناظر بر تحول در نظام توزیع هندوستان (با تاکید بر درس‌های برای ایران) به شرح ذیل است:

- ۱- قیمت و قیمت‌گذاری: در مورد کالاهای اساسی فروش محصولات کشاورزی تولید شده داخلی بصورت عمده از طریق حراج و عرضه دولتی در لایه خردۀ فروشی (توزیع عمومی از طریق فروشگاه‌های سهمیه‌ای و توزیع کوپن (کارت‌های دیجیتالی) و نظارت بر عملکرد فروشگاه‌ها) صورت می‌گیرد. در مورد سایر کالاهای نیز الزام به درج بهای تمام شده و حداکثر قیمت روی کالاهای قابل بسته‌بندی توسعه تولیدکننده و منوعیت قانونی توافق بین شرکت‌های در زنجیره تأمین برای فروش براساس قیمت از پیش تعیین شده توسط سازنده یا تأمین‌کننده (در صورتیکه مخل رقابت باشد).
- ۲- نحوه مواجهه با تشتت قیمت: کالاهای اساسی عرضه شده از طریق سیستم سهمیه‌بندی براساس قیمت واحد و در مورد سایر کالاهای تولیدکننده بر روی یک محصول مشابه نمی‌تواند دو قیمت متفاوت تولید یا دو قیمت متفاوت حداکثر فروش درج کند؛ با این حال فروش در دامنه قیمتی تعیین شده بلامانع است.
- ۳- مداخله و تنظیم بازار توسط دولت: در رابطه با کالاهای اساسی که شامل مشتقان نفتی، الیاف کنف، مواد غذایی (روغن‌های خوارکی و دانه‌های روغنی، غلات، شکر و برنج)، دارو (لیست این داروها توسط وزارت بهداشت و رفاه خانواده هندوستان تهیه می‌شود)، بذر (مواد غذایی، گیاهان و میوه‌ها، پنبه، کنف، علوفه دام) و کود (ارگانیک و غیر ارگانیک) دولت هم در فرایند تأمین (واردات مستقیم یا خرید از تولیدات داخلی)، تعیین قیمت و حتی توزیع مداخله می‌کند (توزیع توسط فروشگاه‌های قیمت منصفانه / سهمیه‌ای).
- ۴- مکانیزم جذب سرمایه‌گذارهای خارجی در نظام توزیع: در سال ۲۰۱۴ سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی به صورت اتوماتیک در بیش از ۱۰۰ بخش اقتصادی هندوستان آزاد گردید و تنها برای بخش‌های خاصی (صناعی فضایی، دفاعی و رسانه) محدودیت‌هایی در نظر گرفته شده است. اداره سیاست‌گذاری و ارتقای صنعتی به عنوان زیرمجموعه وزارت‌خانه صنایع و بازرگانی هندوستان به صورت دوره‌ای سیاست‌های سرمایه‌گذاری خارجی را به تفکیک بخش‌های مختلف اقتصادی به روزرسانی و منتشر می‌کند.
- ۵- رویکرد دولت به واحدهای توزیعی و سنتی و بسیار سنتی: دولت روی توسعه واحدهای مدرن در شهرهای کوچک و کم جمعیت به دلیل اعتراضات مردمی حساس است. در شهرهای بزرگ هم محدودیت‌های هدفمندی با کمترین آثار سوء بر فعالیت بخش سنتی وضع می‌گردد. ساماندهی و توامندسازی بخش سنتی از طریق ساختار سازمانی دولتی مشخص و ابزارهای تشویقی معین در اختیار وی دنیال می‌شود و به ویژه از طریق ابزارهای تشویقی نظیر ساعت کار بیشتر به بیوستن به بخش سازمان یافته تشویق می‌شوند. کسب و کارهای غیرسازمان یافته بسیار سنتی نظیر دوره گردها و دستفروشان از طریق قانون به رسمیت شناخته شده و ضوابط فعالیت معین دارند.
- ۶- صدور مجوز تاسیس واحدهای توزیعی: مجوزهای موردنیاز برای راهاندازی کسب و کار در نظام توزیع و تأمین در ایالت‌های مختلف هندوستان متفاوت است. اما به رغم اصلاحات کسب و کاری به عمل آمده به طور عمومی شامل اخذ پروانه تجارت، اخذ مجوز انطباق با الزامات قانون فروشگاه‌ها و کسب و کارها، مجوز یا ثبت در سازمان ایمنی و استاندارد غذایی هندوستان، مجوز نصب تابلوی سردر فروشگاه و اخذ کد مالیاتی است.